

Źródło: Österreichischer Schüler Kalender für das Schuljahr 1915-1916. Johann Kunstner Verlag, Leipzig [n] B[öhmen] Ausgabe A. Strony 59-64

Opracowanie: Sławomir Kułacz. Konsultacja: Andrzej Michalik

Koncentracja naszej armii

Koncentracja nad wrogimi granicami dokonuje się przez wykorzystanie kolei. Do przetransportowania jednego korpusu potrzebne jest około 136 pociągów.

Kiedy tylko oddziały znajdą się w rejonie koncentracji, opuszczają wagony i rozpoczyna się marsz na kraj wroga. Duże formacje kawaleryjskie rozpoczynają rozpoznanie i przynoszą wiadomości o koncentracji wroga, jego sile, ugrupowaniu i odległości.

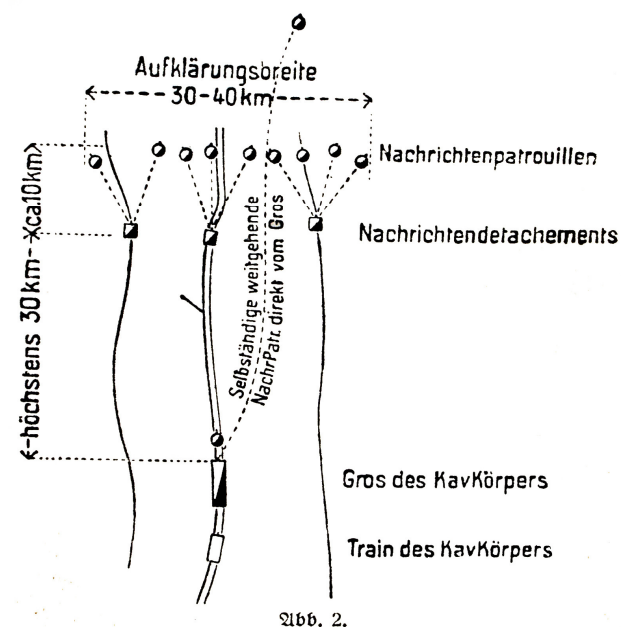

Abb. 2.

W kraju wroga, jak i w jego pobliżu, marsz oddziałów zmienia się w marsz bojowy, tzn. oddziały muszą zabezpieczyć się przeciwko ewentualnemu zaskoczeniu przez wroga na przedzie (straż przednia, *Vorhut*), po bokach (straż boczna *Seitenhut*), która zabezpiecza się przez patrole) i z tyłu (staż tylna, *Nachhut*).

Die Marschführung eines Regimentes einer Truppendivision (Länge 30 km)

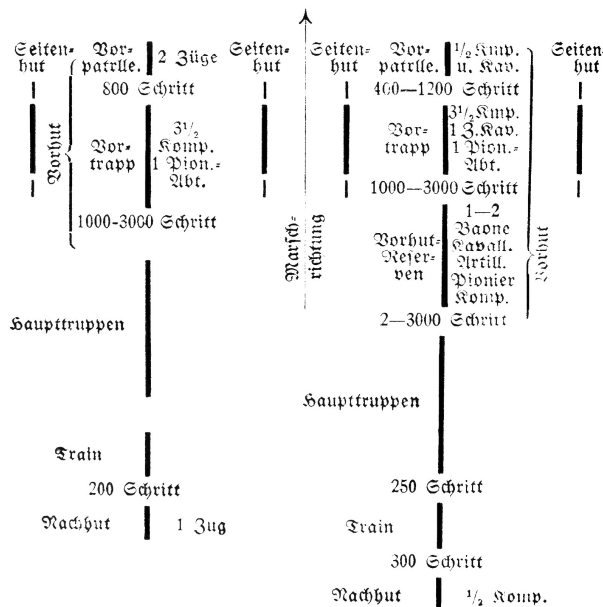

Abb. 3.

W przypadku kiedy oddział musi nocować a nie ma żadnej miejscowości w pobliżu albo nocowanie w tejże jest ze względów strategicznych niemożliwe, zostaje rozłożony obóz. Rycina 4 pokazuje obóz batalionu. 4 rzędy namiotów należą do 4 kompanii.

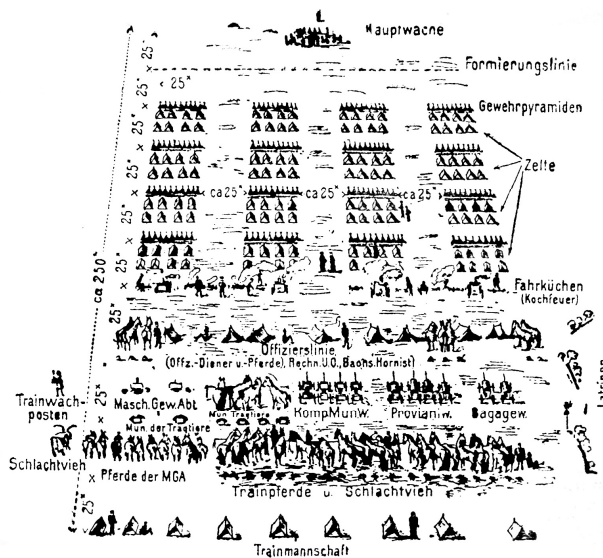

Abbildung 4.

Lager eines Infanterie-Bataillons.

Walka

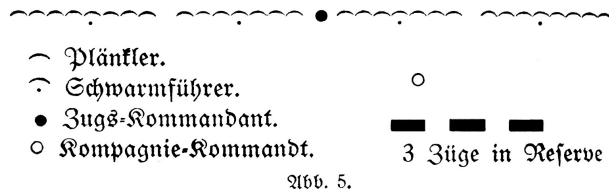
Użycie oddziałów i sztuka dowodzenia w ramach działalności wojennej nazywa się taktyką. Potyczki (Gefechte) to walki małych sił, najwyżej 1 czy 2 korpusów. Większe operacje nazywa się bitwami.

Atak

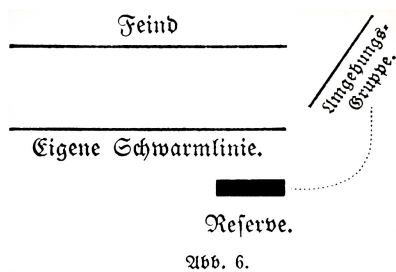
Główna myśl każdego ataku zakłada zbliżenie się własnymi siłami do wroga, wyparcie go z pozycji i efektywny pościg. Dlatego dąży się do tego, aby tak szybko i tak blisko jak to możliwe zbliżyć się do wroga na odległość skutecznego strzału.

Pułk piechoty np. znajduje się w marszu ubezpieczonym. Sztab pułku (dowództwo) na przedzie. Po długim marszu zatrzymuje się na drodze, zameldowano obecność wroga. Słyszymy głucho dudnienie (ogień artyleryjski), adiutanci i ordynansi biegają tu i tam, ogień naszej artylerii ustaje. Kontynuujemy marsz. Straż przednia weszła w styczność z nieprzyjacielem i utworzyła tyralierę.

Poniższy szkic ukazuje kompanię w walce, a w prawdzie jeden pluton (falowana linia) w tyralierze u 3 plutony w rezerwie. Tyralierą jest grupa, która prowadzi walkę (linia ognia). Tyralierzy (Plänkler) znajdują się dokładnie naprzeciwko wroga.

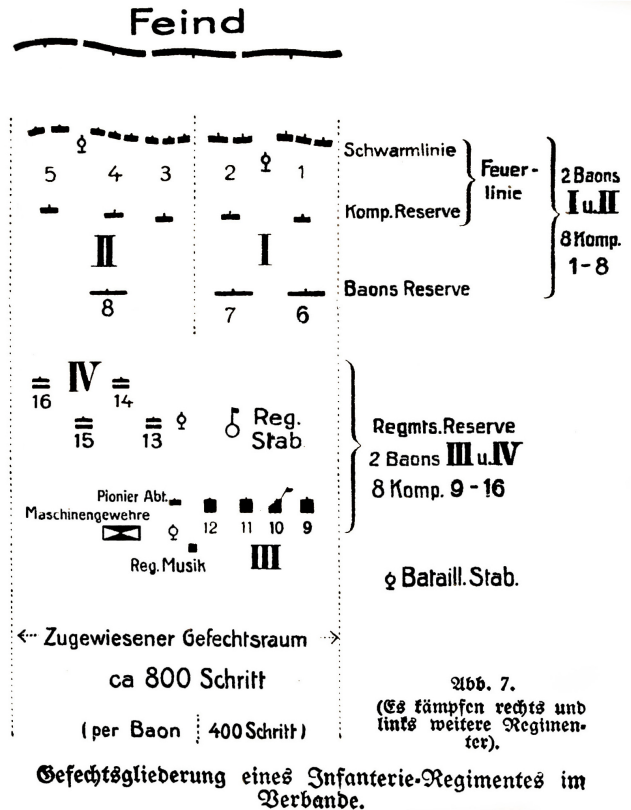

Główny pododdział przechodzi z ugrupowania marszowego (kolumna dwójkowa) do rozproszenia, gdyż ogień artyleryjski daje się we znaki. Znajdująca się z przodu tyraliera zostaje uzupełniona (zagęszczona) lub przedłużona przez kolejne pododdziały. *Auch werden zum Vorreißen der Schwarmlinie neue Kräfte eingesetzt [?]*. Gdzie jest to odpowiednie, poprzez marsz z boku obchodzi się wroga skrzydło i flankuje je.

Tutaj przykład oskrzydlenia, które przedstawia część z wielu sposobów ataku. Wroga pozycja zostaje wstrząśnięta przez ogień artyleryjski, karabinowy i karabinów maszynowych tak dalece, że nasza przewaga ogniowa staje się zauważalna. Jeżeli własny oddział podszedł odpowiednio blisko, przeprowadza się szturm i osłabionego wroga wypiera się z jego stanowisk walką na bagnety.

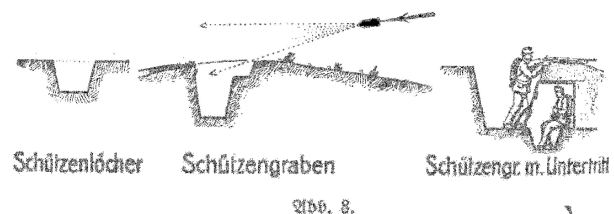
Natychmiastowo podejmuje się z tego miejsca pościg, podczas którego ostrzeliwuje się wroga póki jest on widoczny. Jeżeli pozwalają na to warunki pościg kontynuuje się.

Walka obronna

ma tę zaletę, że można wybrać miejsce walki i przygotować je nań umocnienia. Dlatego też w tym rodzaju walki jest mniej strat niż przy ataku.

Stanowiska są zakładane zależnie od przypuszczanej długości obsady poprzez wybudowanie przejściowych rowów strzeleckich lub takich ze schronami, ewentualnie powstają zasieki z drutu lub wilcze doły.

To tego rodzaju walki zaliczają się także stanowiska pozorowane, które powinny mylić wroga co do stanowisk naszych głównych oddziałów. Stanowiska pozorowane są słabo obsadzone, muszą jednak ściągać na siebie uwagę wroga.

Do walki obronnej należą także walki o twierdze. Najważniejszymi liniami twierdzy są forty, wysunięte dyskretnie na kilometry na przedpola.